

Előfizetési árak:
hehben, vagy postán küldve:
Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 — —
Negyedévre . . . 2 — 50
Egy óra . . . 1 — —
Egyes szám 4 kr.

lap szellemi részét illető minden köz-
emény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.)
bermelve küldendő.

Előfizethető helyben:
Tololdi K. Lajos könyvkereskedésében
és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz.
alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Négy hasábról álló sorért 5 kr. Nagyobb
terjedelmű és többszöri hirdetések alk-
szarint jutányos áron vétetnek fel. Hely-
díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
újdonnás ára 50 kr.

Nyitási költségek minden példányszá-
ra 50 krajczár.

Hirdetések fölöttének a szerkesztőség-
ben és kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz.
alatt.)
Kéziratok nem adódnak vissza.

Felhívás előfizetésre.

A »DEBRECZEN« 1894-ik évi, hu-
szonhatodik évfolyamára, elő-
fizetést nyitunk s tisztelettel kérjük elő-
fizetőinket előfizetéseik megújít-
ására, valamint mindazokat, kik elő-
fizetési, vagy hirdetési díjaikkal hátra-
lékban vannak, hátralékaik ki-
egyenlítésére.

A »DEBRECZEN« előfizetési ára:
Egy évre 20 korona (10 frt.)
Fél évre 10 korona (5 frt.)
Negyedévre 5 korona (2 frt 50 kr.)
Egy óra 2 korona (1 frt.)

Netaláni tévedések elkerülése végett
kérjük a vidéki t. előfizetőket, hogy elő-
fizetéseiket egyszerűen e cím alatt szí-
veskedjenek beküldeni: A »Debreczen«
kiadó-hivatalának, Debreczen.

A »DEBRECZEN«
szerkesztőségének kiadóhivatala

Megcsönkítva. *)

Nehéz sebből vérezve sántikál át az
új évbe Magyarország kormánya. A kol-
légium csonka; báró Fejérváry hiányzik
a tanácsból. Ez nagy veresétséget je-
lent a kormány politikai szervezetében.
Mert Fejérváry báró nem volt ugyan
politikus s ha néha-napján a közjog meze-
jére lépett, mindig nagy kétségbeesést
okozott az igazságügyminisztereknek, de
el nem tagadható tények igazolják, hogy
Bécs és Budapest között a »becsületes
alkusz« szerepét a közelebbi időben ő
játszotta.

Ilyen közvetítőfélet korábbi kormá-
nyaink nem használtak. Andrassy, Tisza,
Szapáry ugy hiszem személyesen infor-
málták a koronát. A Lónyay idejében,
a netalán hiányzó bizalmat bizonyára
bőségesen pótolta b. Wenkheim Béla, aki
»odafönn«, személyének vonzalmát, állá-
sának becsülést tudott szerezni. Csodá-
latosképen a mostani kormány ideje
alatt, a király személye melletti minisz-
ter állandó kikerülésével, minden fonto-
sabb elhatározásnál, a miniszterelnök

*) A »Magyarország«-ból, az orsz. függetl. és 48-as
párt jeles közönyéből vettük át a helyzetet feltűn-
tető ezen cikket, melynek nyilván Bartha Miklós a
szerzője.

A »DEBRECZEN« TARCZAJA.

A nemzetiségek szaporodása.

Magyar tanügyi szempontból

A »La science pour tous« című fran-
czia tudományos heti lap múlt évi 39-ik szá-
mában igen érdekes cikket jelent meg, mely ha-
zánk népesedési mozgalmával is bővebben
foglalkozik.

Ugyanis a francia tudós akadémia —
egyik kiváló tagja — Levasseur hazája né-
pesedési mozgalmát a többi nemzetekével ha-
sonlítva össze, statisztikailag mutatja ki az
európai nemzetek szaporodási és halálzási
arányát.

A születés és halálzás nem minden nem-
zetnél áll arányban s épen hazánk az, melyben a
kettő nagyon is aránytalan.

Szaporodás tekintetében, Levasseur ál-
lítása szerint, Norvégia áll legelől, a meny-
nyiben ott, 1000 emberre 13-19 százalék a nö-
vekedés. Utána következik Anglia, Németor-
szág és Sveitz, mely államokba 12 és 7 szá-
zalék között váltakozik a szaporulat Ellen-
ben nálunk Magyarországon 1000 emberre csak
4.1 százalék növekedés esik, pedig Levasseur
állítására szerint, a születés valamennyi állam-
nál nagyobb.

Franciaország népe azonban még ha-
zánkénál is sokkal hátrább áll a szaporodás
tekintetében, mert ott 1000 embernél csak 2-3
százalék mutatkozik. »Ez a kép — mondja

meghallgatását mindég megelőzte a b.
Fejérváry meghallgatása.

A liberalizmus és a demokrácia
lemondó keserűséggel nézte, hogy nem
az ő szemelvényétől, a miniszterelnöktől
kérik a jó és drága tanácsokat, hanem
a honvédelmi minisztertől. Alkotmányos
kifogás ezen eljárás ellen, persze nem
volt emelhető. A korona jogait éppen
olyan szűk korlátok közé nem lehet szo-
ritani, hogy a kabinet tagjai között meg-
különböztetéseket ne tehessen.

Igaz, hogy kormány-alakítással We-
kerle volt megbizva; de ha Wekerle
mellőzést látott abban, hogy a Fejérváry
szava súlyosabb az övénél, nem vala
elzárva előtte a visszavonulás útja. De
ha nem is eshetett alkotmányos szem-
pontból alapos kifogás alá a miniszter-
elnöknek ekként való megkerülése, mind-
azonáltal a helyzet visszavonulását mindenki
súlyosan érezte. — Egy tréfás bon-mot,
mely királyunknak tulajdonították, érde-
kesen világítja meg ezen helyzetet. Bes-
zéli, hogy midőn báró Fejérváry is,
»mitgetangen, mitgehangan«, a kötelező
polgári házasság mellett nyilatkozott, a
felség szeliden mosolyogva, így felelt
volna neki: »Was verstehen Sie davon,
lieber Fejérváry?« A bizalmaskodó von-
zalomnak e kedélyes megnyilatkozása
igen őszintén tárja fel a helyzetet.

Mert mit is akar a kormány? Hely-
reállítani a valutát; reformálni az adó-
ügyet; államosítani a közigazgatást; és
amit elül kell vala említeni, megoldani
az egyházi politikai kérdéseket az egész
vonalon. Hát bizony ezek a feladatok
mélyen belenyúlnak a közélet veséibe.
Minden polgárnak zsebe, személyisége
és lelkiismerete jön kapcsolatba e kér-
désnek megoldásával. A közbékének, a
közsabadságnak, a közvagyonosodásnak
majdnem valamennyi nagy érdeke fel-
színre kerül a reformok ezen áradatá-
ban. Nem lehetett tehát közömbös, hogy
e kérdések megoldási procedurájában
melyik miniszter iránt viseltetik a korona
feltétlen bizalommal?

Minden jel és minden tény azt mu-
tatta, hogy a korona a maga bizalmával
első sorban b. Fejérváryt tüntette ki. Ez
a helyzet visszás volt és nyugtalanító.
Mert az a katoná bizonyára adott őszinte

Levasseur honára vonatkoztatva — valóban
elszomorító tanúságot nyújt. Mert nem elég,
hogy valamely nemzet sok gyermeknek adjon
életet. Ez még nem idéz elő mindenkor szá-
porodást. Legszembetűnőbb példa erre Magyar-
ország, mely a születések tekintetében első he-
lyen áll, de szaporodás tekintetében csak
Franciaország elé kerül, mert roppant nagy a
halálzás.

Hát bizony ez reánk nézve igen szomo-
ru. Mert nekünk sem elég az, hogy megel-
őzzük Franciaországot. Akaratlanul is elő térbe
lép az a kérdés: Kik az okai, vagy minő le-
sújtó körülmények játszanak közre, hogy an-
nyi emberélet úgy pusztuljon el, mint a hit-
vány pityang, melynek elvirágzó bugáját a
szellő is szétszórja?

Pedig nemzetünknek nagy szüksége volna
az erősödésre, ha a többi óriási nemzetek kö-
zött meg akar maradni.

Ifjúgunk satnya, csenevész; lassan-
ként megemészt az életelő iskolai pad, hova
gyöngye-gyermek korától kezdve leszögezi a tu-
dákos bölcsesség, mely a nevelést az agyon
nevelésre magyarázza, s a játszó gyermeket őt
— hat órai kintpadra vonja mindennap.

Hat órai ütés, — oda szegezve a pad-
hoz, valóban oly képtelen pedagógia, a mit
csak a bölcsesség hóbortja, a tulzolt tudakosság
fitogtatása teremthet. Hát az a 10—12 tan-
tárgy, a melyből 5—6 ot mindennap meg kel-
lene emésztene a tanulóknak, ha bírná! De
mert nem bírja, egyiket sem tanulja meg.

A nép, a nagy közönség pedig, — mely
gyermekét tovább nem taníttatja az elemi is-

információkat, de nem adhatott szak-
szerű információkat. Azt, amit tudott,
bizonyára becsületesen megmondta; ugy
de keveset tudott és sokat nem is tud-
hatott.

Katonának jó volt a csapatnál is,
az adminisztrációnál is. Halálmegvető
hős a csatában, értelmes szervező a bé-
keben. Magánéletében gentleman, érint-
kezésében szívélyes, főnöknek igazságos,
királyához hű, hazája iránt kötelesség-
tudó. A haza iránti kötelességet nem ugy
fogta fel, mint a hogy kellett volna. De
ez nem jellembeli hézag nála, hanem
nevelésbeli hézag.

Ősztrák katoná volt, mint ifjú; s
ősztrák-magyar katonává lett, mint fér-
fi. Hazafi és magyar akkora mérték-
ben, amennyit kötelességérzete a tör-
vényekből kiolvashatott: ilyen volt báró
Fejérváry. Azt a mindenható érzést, mely
minket az életnek és halálnak erejével
köt a haza multjához, jövődjéhez, ma-
gyarságához, népéhez, földjének porához,
a Tiszának hajbaihoz, a pusztának köl-
tészetehez: ezt az érzést ő sem nem
érezte, sem nem értette.

Mivel tehát hiányos volt a tájéko-
zottsága a reformkérdésekben és mivel
lelkülete nem volt egész mértékben áthat-
va a hazaszeretet által és mivel mégis ő
volt a korona legbizalmasabb tanácsosa:
ennél fogva a helyzet csakugyan visszás
és mód nélkül nyugtalanító volt. Az ilyen
helyzet rendszeren a kormányzást egyen-
súly megbillenését jelent. Ha Fejérváry
távozását az egyensúly hereállítását moz-
dítja elő, akkor jó, hogy távozik. Mert bár-
ki legyen a kormányelnök: ezen állás
természete és tekintélye okából óhajtható,
hogy ne mellőztessék se Kőszegen, se a
kabinetirodában és hogy a katonák szava
ne legyen súlyosabb, mint az övé.

Igy áll ezen ügy az ország szempon-
tjából. A kormány szempontjából nem így
áll. Fejérvárynak amolyan beczé-szerepe
volt a kormány-családban. A mit a kissé
makacs Csáky-gyerek és a kissé rakon-
czátlan Szilágyi-gyerek megmondani nem
mert az atyuskának, azt mindig a beczére
bízták. A beczék sajátság, hogy mindent
tűnnek és mindig türetnek. A közbenjár-
ásnak lehet szidás a vége, de harag nem
igen lesz belőle soha. Ez a beczé most a

kolárnál, erőteljes nemzedéket teremthetne
ugyan, de annyira nem gondol gyermekei éle-
tével, nem családja egészségével, hogy még
barmát is jobban gondoza, mint családja tag-
jait, mert az kár, ha elhull. emez elbenben
jobb, ha fogy, hiszen ez által a család fő sza-
badul a tehertől s a vagyon nem oszlik meg
annyira, — ha kevesebben lesznek az örö-
kösök.

Az említett francia lap 45. számában
aztan annak egyik lelkes munkatársa, Lauren-
czia Pal arról értesít, hogy a francia tudós
akadémia orvosi fakultása hetek óta foglal-
kozik azzal a veszélyes symptomával, hogy a
francia nemzet szaporodása nem hogy foko-
zatosan növekednék, sőt napról-napra cseké-
lyebb mérvű lesz.

Elmondja, hogy sokan nagy lármával hir-
detik, — hogy Nemetszágnak rövid idő mul-
va kétszer annyi lakosa lesz, mint Francia-
országnak. És ebben az a legszomorubb, hogy
őszönt ez alaromirozásra a »revanche poli-
ka«-a, a franciák magok is elismerik ezt
mint megállapított, — statisztikailag kimu-
tolt tény.

Gondolkozunk is a gyógyszerokról, me-
lyeknek segítségével meglehetne szüntetni a bajt.
Némelyek a már nálunk is felvetett agglégé-
nyit adót javasolják, egyedül a házasságot te-
kiptvén a természetés szaporodás eszkö-
zének.

Mások azt állítják, hogy a szeszés ita-
lok tulságos élvezése az oka a nemzet puszt-
ulásának, mely újabb időben Franciaország-
ban is nagyon lábra kapott. De Laurenciu hi-

faképnél hagyta a testvéreket. Nem ked-
ves újévi ajándék ez a kormányra nézve.
A magyar kormányok ahoz vannak szok-
tatva, hogy üstöküknél fogva vezessék őket
Bécsből. Ilyen üstök volt Fejérváry. Mi lesz
már most üstök nélkül? Merre mozdul-
janak szegények, ha nem ránczálják
őket?

Valóban az ujesztendő rosszul köszönt
be. Nemcsak Fejérváry megy, hanem Csáky
is. Sőt Tisza Lajos is. Minden idült baj-
nak az a szimptomája, hogy olykor akuttá
lesz. A tulértett szabadelvű párt évek óta
nem tud állandó kormányt termelni. Va-
lamennyinek clete foltozgatásból áll. Hol-
nap kezdődik a házassági javaslat bizott-
sági tárgyalása. Ilyen fontos reformhoz
egész kormány szükséges egységes párttal.

Am a kormány csonka. Három seb-
ből vérzik teste. A Fejérváry távozásá ál-
tal megnyitott seb könnyen válhatik halá-
lossá is. Mert e távozás oly kötelekek meg-
lazulását vonhatja maga után, a melyek
kormányunknak, miután nem a nemzeti
talajban igyekezett gyökeret verni, feltétlen
életszükségét képezik.

Hogy Tisza Lajos is megy: nem sok-
kat jelent. De Csáky arra van hivatva, hogy
védelmezze a kormány egyházpolitikáját.
Rossz dolga van annak a tábornak, hol a
katonák örállásait elhagyni készülnek.
Az ilyen csonka-béna kormány saját be-
tegségével van elfoglalva. Az ilyen kor-
mány csak sinlődni tud.

A csonka kormányt egyetlen párt
állja körül. Régi meghasonlásnak esese-
dése rágódik e párt szervezetén. A bom-
lás tünetei nőtton-nőnek. Reverzálós
képviselők ütik fel a fejüket itt is ott is,
mert szorongatva vannak nagy erővel a
társadalmi tisztesség nevében. Azok a
fránya jogászemberek pedig azt zugatják
a házassági javaslatról, hogy az nem ko-
moly alkotás, hanem férczmű. Ezek bizony
nem kedvező jelek. »Rossz időket élünk,
rossz csillagok járnak«.

B. M.

BELFÖLD.

Horváth Gyula lemondása. Hor-
váth Gyula, a »Magyar Hírlap« főszerkesztője,
a nemzeti párt elnökségénél bejelentette, hogy
lemond a lenőki alásáról. E lépését azzal in-
dokolta, hogy noha a párt vezetőség és közte
nincs elvi eltérés az egyházi politikai kérdések-

vatkozik Angliára, Németországra, Oroszorszá-
gra, a hol az alkohol háromszorta nagyobb
mértékben élvezik, mint Franciaországban s
a szaporodás nemcsak nem csökken, sőt év-
ről-évre emelkedik.

Vannak, kik a dohányzást vetik okul;
pedig ez alig jöhét számításba, oly csekély mé-
rtékben hat a hosszas megszokás következte-
ben az emberi idegzetre.

Talán a férfi kevesebé oka a bajnak, a
mennnyiben sokszor nincs is tudomása a nő
altal elkövetett titkos bűnökről, vagy ha tu-
domására jut is később, mit tegyen a meg-
gondolatlan nővel, ki ha még nem volna is
törvényes neje, de mindenesetre természetes
felesége.

Talán följelentés és pellengérré állítás?
legyen az civilizált ember, vagy a legutóbb
emberbarom: ennyire nem megy.

Vagy mit tegyen az orvos, a ki legfel-
jebb dorgálással, jó tanácssal kevesbítheti a
meggondolatlan vetkes anyák számát, — kik
az isten munkájába vakmerő kézzel bele-
nyulnak?

Válóban ez oly nehéz kérdés a megrom-
lott, civilizált társadalomban, a mire alig van
más felelet, mint az, hogy államkormányhata-
lom, törvény mind tehetlen, díb-dáb játék az
erkölcsi romlottsággal és . . . ne feledjük . . .
a megelhetés kínos vergődésével, továbbá
a civilizáció által teremtet női hiúsággal szem-
ben, mely a vállfűzöt is megteremtette.

Varga Imre.

...tás.
...en Piacz-utca
...ett fiók
...AMAT
...tattott, ez idő óta
...82. évben I. osztályu
...bronz eremmel, az
...svarott szinten nagy
...vévén berendezve, az
...s könnyűszerrel meg-
...gyében, ahol gyáram
...nyen hozzájárul, hogy
...denemű lakberende-
...zerőbb bútordarabok-
...ergályos és fafaragó
...tűkrök, vasbutorok
...n rendelkezésemre,
...asokat olcsón, pontos
...somagolásokat olcso
...ő árszámítás mellett,
...tására a n. é. közön-
...ttel
...VILMOS.
...AZ István gőzmalom társulat
...GYÁRTMÁNYAINAK
...ARTÉGI SZERKEZÉSE
...181.
...VÁS
...pok“
...folyamára.
...zetős borítékkal.
...esőbb képes hetilap, a
...nyújt a magyar művelt
...mely körül nemzeti iro-
...következő iroktól hoz
...sky Bajza Lenke: »A
...szki), P. Csó-ba Ákos:
...stb. Költeményeket ir-
...regény mellékletet La-
...v alkalmából valók, s
...abban megjelent közle-
...gényt ad, elsőrangú írók
...a »Hölgyek Lapja«
...divatlap tartását.
...jelenő regényeken kívül
...Hölgyek Lapja, című
...re 6 forint, félévre 3
...hoz: Budapest, Nagy-
...juttalanul küld bárkinek,
...csomagolási és posta-
...zéselési összeget és 40 kr
...50 kr. negyedévi előfizé-
...regényt küld ajánlva és
...HIVATALA

ben: taktikáját a pártnak, melyet a javaslatok tárgyalásán követni óhajt, nem teheti magáévá, minél fogva — a párt kitüntető bizalmáért köszönetet mondva — a vezetőség tagjai között elfoglalt helyéről, az alelnökségtől visszalép.

A reverzálisok. A »Magyar Állam« felszólítja elváratait, hogy mindazon képviselők neveit, kik irásban vagy szóval ígéretet adtak, hogy a kath. érdekek ellen működni nem fognak, Szapáry László gróffal közöljék, sőt esetleg az adó reverzálisoknak hiteles másolatát küldjék be.

Jovits kiközösítése. Ujvidékről jelentik: A magyarországi szerb radikális párt főbizottsága Jovits Istvánt, a Strazsa szerkesztőjét, kit nemrég a budapesti sajtóbizottság elítélte, kitörölte a tagok sorából. Jovits volt az, a ki kíméletlenül megtamada Brankovics patriárka hazafias működését. A kitaszító határozat megjelent a Zásztavában is.

KÜLFÖLD.

A német császár jubileuma. II. Vilmos német császár is jubilánsi fog január 27-én: ekkor lesz 25 éve, hogy a császár belépett a német hadseregbe mint aktív katoná 1869-ben, jan. 27-én tíz éves korában kezdte a katonaságot az akkori főherceg, a kit Vilmos császár alhadnagynak neveztek ki az első testőrgyalogezredben és pedig az első zászlóalj 2-ik századához. Később aztán a testőrség 2-ik Landwehr-ezredéhez helyezték át. Jan. 27-ike kettős ünnepe lesz a császárnak: jubileuma és születése napja.

Merénylet a czár ellen. Krakóból táviratozzák: A lengyel lapok jelenleg sokat beszélnek egy merényletről, a melyet a czár élete ellen az előző heten kíséreltek meg. A czár ételét ugyanis megmérgezték; különösen halfélék lettek volna arzenikkal behintve. A czár gyermekei számára készített ételeket szintén megmérgezték, s e miatt néhányan meg is betegedtek. A merényletet természetesen titkolják.

A dinamit. Az újv első napján egyszerre két figyelemreméltó dinamitmerénylet híre érkezik, az egyik Görögországból, a másik Észak-Amerikából. Az egyik merénylet csak a kísérlet stadiumában maradt, kárt pedig egyik sem okozott, de az illető esetek kétségtelen bizonyítékai annak, hogy a békés társadalom megvédésére legújában tett messze-menő intézkedések sem rettentették el az állam felforgató elemeket. A párisi Vaillantnak utánzója akadt a görög fővárosban. Az ottani törvényhozás palotájának terraszára — Görögországban a törvényhozás egyetlen kamarából, a népképviselőből áll — midőn az ülésteremben a képviselőház tanácskozott, pokolgépet dobtak, mely felrobbant, de kevés kárt okozott. — Azt hiszik, hogy a tettesek nem az anarkisták, hanem a kormány politikai elenségei sorában keresendők. Az eset annál feltűnőbb, mert Görögország eddig ama z államok közt foglalt helyet, melyekben a dinamit még nem igen dolgozott. A másik merénylet, illetve kísérlet híre Észak-Amerikából érkezett; ott Kalifornia egy városának, Clevelandnak postahivatalában Cleveland köztársasági elnökhöz címzett csomagot adtak fel, mely később gyanusnak találtatott. Átadták tehát a rendő-

ségnek, mely nagy óvatossággal felbontotta s löporral és más robbanószerrel, felszerelt pokolgépet talált benne. Az ügy természetesen nagy feltűnést kelt, ámbar az Egyesült-Államokban a dinamitárdok már régóta garázdálkodnak s nem egyszer megrémítették úzelmeikkel a békés társadalmat.

Egyházak.

I. Kimutatás

a kereszteleji, halálózási, esketési, áttértek és kitértek anyakönyvéből a debreczeni ev. ref. egyházban az 1893-ik évről.

I.
Elve született törvényes fi — 699, nő — 665
együtt — 1364
Elve született törvényt. fi — 122, nő — 109
együtt — 231
Halva szület. törvényes fi — 58, nő — 34
együtt — 92
Halva szület. törvényt. fi — 12, nő — 8
együtt — 20
Született elve és halva törvényes és törvénytelen fi — 891
Született elve és halva törvényes és törvénytelen nő — 816

Született összesen: 1707 gyermek
Mehalt fi — 753, nő — 693, együtt — 1446
Egybekelt tisztára — 342, vegyes pár — 59
együtt — 401 pár.

Áttért fi — 16, nő — 11, együtt — 27
Kitért fi — 5, nő — 3, együtt — 8
Szaporodás fi — 149, nő — 131, együtt — 280
Lélekszám az anyakönyv szerint fi — 20653
— nő — 21346, együtt — 41999

II.

A debreczeni ref. egyház részvételű adományok kimutatása 1893-ik évben.

Az egyházi ispotály pénztára részvételű adományoztak:
Debreczeni első takarékpénztár 80 frt
István gözmalom-társulat 40 frt
Gyógyszeres urak 16 frt
Alföldi takarékpénztár 10 frt
Kölcsönös segélyező-egylet 5 frt
Első magyar általános biztosító társulat 5 frt
Csizmadia társulat 5 frt
Mészáros ipar-társulat 5 frt
Timár ipar-társulat 4 frt
Gebauer Károly temetkezési intézete 3 frt
Kegyelet temetkezési intézet 2 frt
Dankó M. » 2 frt
Vöfély társulat 2 frt
Sertésvágó » 2 frt
Szapannos » 2 frt
Gubás » 2 frt
Szigyártó » 1 frt
Bodnár » 1 frt
Fazekas » 1 frt
Molnár » 1 frt
Szücs » 1 frt
Festös » 1 frt
Foncier biztosító társulat 3 frt
Bujbelsi társulat 2 frt

Özv. Kovács Lajosné adománya szegények részére, mely az ispotályi szegények között ki is osztott 25 frt
Néhai Kállai Bálint 20 frt
Néhai Erdődi Dániel 50 frt
Libakerti gazdaság 1 frt
Kovács társulat 1 frt
Kolompér áruló társulat 2 frt
Perecsütő társulat 2 frt
Bornyunyuzó társulat 1-50
Kötélgyártó társulat 1 frt
Kerekgyártó társulat 1 frt

Hagyományoztak:

Néhai Gombos Istvánné Horváth Mária 50 frt
Néhai Kegyes Imre 50 frt

Az egyház részére.

Néhai Kállai Bálint 20 frt
Árvatanulók pénztára javára: Néhai Erdődi Dániel 100 frt
Néhai Kállai Bálint 20 frt

A Kossuth-utcai új templom segélyezésére: Néhai Kállai Bálint 20 frt
Néhai özv. Keresztesi Mihályné 10 frt

Ingyenisokláztatási pénztár javára adományoztak:

A debreczeni első takarékpénztár 50 frt
Az ispotályi szegények temetkezési pénztára javára adományoztak:

Ökrös István 2 frt
Özv. Kovács Lajosné 25 frt
Barna Jozsefné 1 frt
Szöke János egyházi tisztviselő 2 frt
Birinyi Ferenc egyházi tisztviselő és neje 5 frt

Az Urasztalára adományoztak: Nagys. Simonffy Imre kir. tan. polgármester ur 5 frt

Nt. Kiss Albert ur »
Sz. Nagy Károly ur »
Bacsi László ur »
Papp László ur »
Agost. hitv. ev. egyház.

Születés: 15 fiu, 11 leány, összesen — 26
Esketés: 12 pár.
Halalozás: 17 fiu, 12 nő, összesen — 29
Adományokban befolyt 1253 frt 86 kr

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gönczy-egylet Otthonában.

Sétahangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor.

Jan. 5. Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottságának havi ülése.

Jan. 6. és 7. Hajtővadászat az Ohaton.

Jan. 8. Hajduvármegye közigazgatási bizottságának havi ülése.

Jan. 10. Békéssy László felolvasása a gazdasági akadémiában. Este 5 ó.

Jan. 13. Jogászból az egyetem javára, a Bika szálloda disztermében.

Jan. 17. Kerpely Kálmán felolvasása a gazdasági akadémiában. Este 5 ó.

Jan. 17. Csizmadia iparos ifjuság táncvigalma a Koronában.

Jan. 20. A függetlenségi kör bálja a Korona vendéglőben.

Jan. 20. Gazdászok táncestélye a »Bika« szálloda disztermében.

Jan. 21. Az iparos-körtáncvigalma a »Bika« szállodában.

Jan. 24. Czajlik István felolvasása a gazdasági akadémiában. Este 5 ó.

Jan. 27. Ács ifjuság bálja a Margit-fürdő tánctermében.

Jan. 27. A polgári kör bálja a »Bika« tánctermében.

Febr. 1. Üzletvezetési hivatalnokok bálja az egyetem javára a »Bika« tánctermében.

Febr. 3. A kömives ifjuság táncvigalma a Margit-fürdőben.

Febr. 10. Evang. fillér-egylet thea-estélye a »Bika«-tánctermében.

Febr. 10. Szűcs Mihály felolvasása a gazdasági akadémiában. Este 5 ó.

Febr. 11. A fodrász és borbély-segédék táncvigalma az egyetem javára.

Febr. 17. A zsidó ifjuság iskolabálja a »Bika« tánctermében.

Febr. 23. Hangverseny a debreczeni egyetem és az Emke javára.

Ujdonságok.

* Ajánlott könyv. Kobány Mihály

kisdedővö kezei mintáivonak »Kisdedővök és Dajkak Könyve« cz. munkája alkalmas vezérfonalat képezvén egy kisdedővödei, mint főleg a gyermekmenedékházi és családi kisdedővelésnek: az 1 frt 50 kr bolti áron szerzőnél (Sepsi-Szent-György, Haromszékmege) vagy bármely könyvkereskedő utján megrendelhető kézikönyvet a kisdedővö intézetek és gyermekmenedékházak felügyelőinek és vezetőinek, a dajkaképző tanfolyamoknak, és a szülőknek figyelmébe ajánlom. Debreczen, 1893. decz. 30. Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő.

A debreczeni polgári kör könyvtára javára 1894. évi január hó 27-én, szombaton az »Arany-Bika« disztermében zártkörű bált rendez. A rendezőség tagjai: Nagy Ferenc, a kör elnöke. Polgári Bálint, a rendező bizottság elnöke. Roncsai Lajos, a kör jegyzője. David Mihály, b. pénztárnok. Komlóssy Mihály, b. ellenőr. Antal Vincze, Balogh István, Balogh András, ifj. Boros László, Csáky Béla, Dankó Mihály, Debreczeni Lajos, ifj. Gyarmathy István, ifj. Horváth Tamás, ifj. Haranghy György, id. Horváth János, ifj. Horváth János, Imre János, Jámor János, Király Gyula, Körner Adolf, Kondor Kálmán, Káposztási Imre, Kozma József, dr. Nagy Kálmán, Némety János, dr. Orbán József, Polgári József, Pósalaky Mihály, Szathmáry Mihály, Szücs Kálmán, Szabó Kálmán, Szakácsy József, Trázy László, Uszó István, Vecsey Imre, Visky Sándor. Kezdeté 8 órakor Belépti-díj személyenként 2 korona; család-jegy 6 korona; páholy-jegy 6 korona; páholyba lépőknek nem kell személyjegyet váltaniok. Felülfizetések a jótékonyul érdeklődők közönnettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók a kör helyiségében (Piac, Simonffy-ház.) továbbá Serly Ede Szent-Királyi Tivadar s ifj. Gyürky Sándor urak üzletében s este a pénztárnál.

* Színház. A zönség előtt az »Ing-rült színe K. Kopácsy művésznőnek (Kis S. Ferenczi József kedvel jatszott ez a kel nagy hatást ke korcsmarosban műv. Arda i lda szokot repet, nyit színen is re k n t mint ren p o l e z a i k a r r i k a h a n g z o t t a t a p s v i h a t a g a j t j o z i a l a k i t á s p ö k i, A n d o r f i é s k a r r i k a u r á t m u t a t o a d a s ö s z e r v á g o, r e n s u h a n c z k e r ü l s z

* Jókai évsz. Ferenc és társa iv ban előzetett Dr. J az »Egy az ist

* Fagyos id. ta a telet. Hóval, n tőt be. Január ne hoz most sem; ha fogait. A zord időt elyiselni, mert az g végvel kényeztetet há, a fagyos észak didergünk. Ablakain rajzolt a tél szeszé, hogy festő nem len. Az új esztendő, m füzünk, Halifax hívmöt: megnyit a k o r c s o l y a z á s, — a e g y i k e.

* A koreai tró városából írják, hogy az egész Korea kirá nek a tilalomnak a választani azokat a rökös hárembe fogna a trónörökösnek elől asztott, nem válasszágban.

* Szabályt radi Hirlap-ban ol nyugalomba vonult uj dandárparancsu rad társadalmában ott állomásozott tiban szemlét tartótközben észrevette, sapkája kiválik a e de kevésbé katon lem, a fősírt. A k a tulajdonosnak a szadosanak a legénységet vezé ki kíváncsi volt, m nok utasításából e szava:

Czélpont a t s a p k á j a n a k a g o m t A század feg csattantak és — A bakák egész na sztek és kiki igy eldugni, mert — l lenni azok a pusk

* Jókai-évi beli ékszerész igen Jókai jubileumára. kövekké körülvé éremben a Jókai példányoknak az frt), de kaphatók adásban — igen

A lótszvirág.

— Elbeszélés. —

Irta: Límpurg F.

Fordította: Biró Irén.

(Folytatás.)

— Az egész életet át a tenyerenem foglak hordani, felelte Saldow meghatottan, miallett az ebédőbe léptek.

Karácsony estéje volt. A tiszta téli égen örök tiszta szépségükben ragyogtak le a földre a csillagok. A legszegényebb kunyhóban is karácsonyfa égett és sok kéz kulcsolódott imára, sok szem labadt könybe. Az üdvözítő szent ünnepe ismét eljött és a leghagyottabb teremtmény is hallani vélte az angyalok énekét.

Overlund lakásán a pompásan földszített nagy karácsonyfa fényben ragyogott; hosszú, megrakott asztalok állottak körülte a család és a cselédség számára, mert az öreg urnak az okozott legnagyobb örömet, ha vidám és elégedett arcokat látott maga körül. Cousineját Saldow asszonyt, e jó, okos arcú, csipkefőzőtől hűlyget a váratlan öröm érte. A tanácsos bizonyos ünnepélyességgel karonfogta őt és csöngött; erre Arthur és Editha léptek elő a karácsonyfa mögül, a boldogságtól sugárzó arccal és a mama kitárt karjaiba borultak.

— Drága cousineom, mondá Overlund meghatottan, mit szól a fiatal párhoz?

— Anyám, add reánk áldásokat, kérte Arthur könnyes szemekkel, egy lánykát hozok neked, ki épp úgy fog szeretni mint én, s most már két gyermeked van.

— Editha, szolt az öreg hölgy meghatva, e szép ünnep estéjén legfőbb kívánságom teljesedett. Ki sem mondhatom, mily boldog vagyok.

A jó anya keblére ölelte a gyermekeit és még Editha is elérzékenyedett. De a következő percben, egy rózsaszín selyemből és virágokból készült remekművet pillantott meg és azonnal vége volt a meghalottságnak; ujongva

szaladt és nyakába borult a jó öreg bácsinak, a miért legutkosabb kívánságát kitalálta.

Arthur is örült menyasszonya elragadtatásának; annyira hű és komoly volt, hogy eszébe sem jutott volna, hogy ez felületesség és könnyelműség lehet.

Elhatározták, — hogy még nem teszik nyilvánossá a mátkaságot, és ez nem volt ellenére a fiatal párnak. Editha a legnagyobb titoktartás pecsétje alatt szándékozott menyasszonyát barátnevelő közölni; már előre örült, hogy milyen irigységet fog felköltetni, különösen, ha majd a drága külföldi ajándékok megmutathatja. A kapitány örült, hogy az unalmas látogatásoktól s azokat követő meghívásoktól ilyen módon megszabadult. Szabad-sága még csak három hétig tartott, ekkor távoznia kellett, hogy márcziusban induló hajóját fölszereltesse és a legénységet szolgálatba állítsa. Az öreg tanácsos kívánságára Saldow asszony elhatározta, hogy e három hetet még Hamburgban tölti és Arthur elutazása után tér vissza szülővárosába, hova Editha is vele fog menni.

Overlund ezt maga kívánta, bár nehezen esett neki, hogy gyámleánya egy időre eltávozik hazától; ő nem helyeselte e hirtelen történt leánykérést. Az ő véleménye szerint lehetetlen volt, hogy Editha, ki oly csapadár módon könnyelmű volt, Saldowot hasonló bensőséggel és igazán szerethesse, mint ez őt; talán csupa hiszágából mondott igent, talán tettség neki Arthur hű, igaz vonzalma, de az egész életre, évekig való hűségre nem tartotta őt képesnek.

— Három év, morgotta az öreg ur, gondolkozva rázva fejét, kemény próba mind a két szívnek. Ő hű marad hozzá, de Editha — azt majd a jövő mutatja meg.

II.

A mező aranyos őszi verőfényben ragyogott; néhol pompázott még egy-egy szál erika, a mező kedvenc virága, a beláthatatlan sikságon valami meleg sötét színezet volt. A tá-

volban legelő tehének kolompja melán hangzott. A szeptemberi lenyugvó nap élesen világította meg a tarlót, az országút melletti magas nyárfák már sárgulni kezdtek, s a csinos kis falusi kertben tarka mályvák és georginák virítottak.

A közeli erdőből hölgyek és urak közeledtek, mindnyájan lóháton, vidáman beszélgetve és nevetve; nem győzték eléggé magasztalni a »gyönyörű estét«, de mindmelllett egymással látszottak elfoglalva lenni, mert csak ritkán vetettek egy-egy pillantást a tájra.

Elöl egy fiatal katonatiszt lovagolt egy csinos leány mellett; az üde, vidám leány nagy hatást gyakorolhatott reá, mert folyton ránézett s a többiekről tudomást sem vett.

Utánuk, két éltebb ur közt, szintén egy hölgy lovagolt, szép, élénk, kokett, — és a mellette lovagló tábornok, segédisztjét látszott utánozni, mert minden figyelmét a gyöngéd, rózsás leányarczra, a sötét szemekre és az igéző, elragadó kacagásra irányozta. A harmadik férfi világos nyári öltözetet viselt; ő volt a szép nemesi birtok és kastély tulajdonosa, Theunert ur, a tábornok testvére.

A kettőjük közt lovagló fiatal hölgy Hallern Editha volt, Saldow kapitány menyasszonya; nevelőbeli barátnevelő Theunert Ellát jött meglátogatni és különös, hogy e látogatás épp a nagy gyakorlatok idejére esett s a kastély tele volt beszállásokkal.

Ha most látta volna őt Arthur, a mint ártatlanul és mégis kiszámított kaczerággal tekintett hol az egyik, hol a másik kísérlőjére, nagy szomorúságot okozott volna neki; de Saldow nagyon távol volt, s Editha fel nem foghatta, hogy miért ne mulathatna nála nélkül is. Pompásan megülte a lovat. A feszes, sötét lovaglórúha, s a kalapján lengő kék fátyol emelték szépségét; ő ezt nagyon jól tudta. Az élet oly rózsás színben volt előtte, miért rontaná kedvét egy olyan messzire távozott után való vágyakozással?

— Holnap korán reggel a hölgyek is lovagoljanak ki a gyakorlatra, mondá a tábornok,

mialatt folyvást nézte Editha nyulánk alakját, igen érdekes látvány. Talán nincs kedve hozzá?

— Ha Thüner ur és Ella is ott lesznek, úgy én is velők tartok, de egyedül nem mehetek.

— Oh, ők elfognak jönni, szolt mosolygva a tábornok, a szegény segédisztetem nagyon csatlakoznék, ha az ő amazonja, a mi kis Ellánk ott nem lenne.

A birtokos nevetett.

— Persze, és egy másik helyen, más leányról ábrándozik. Más város, más leány! Nektek katonáknak ez a jelszavatok!

— Erős szemrehányás! Hogy vélekedik ön Hallern kisasszony? Kérdé a tábornok tréfálva, ki éppen nem volt szép, szabálytalan arcza vörös és kövér volt.

Theunert ur ekkor észrevette a gazdatisztjét, s a mezon át hozzá lovagolt. Így nem láthatta, hogy Editha milyen ragyogó pillantást vetett a tábornokra.

— Hiszi ön, hogy ez itélet annyira igazságtalan? Néha minden füstbe megy, a mit nekünk nőknék ígérnek és milyen hamar elfelednek bennünket. A mi sorsunk a férfiaktól függ; nekünk kell bevárni, míg ők szerelemről beszélnek, s ha érzelmeik változnak, a leány egyszerűen visszalép, még ha azért a szíve szakadna is meg.

Editha elpirult a tábornok tekintete alatt.

— Az ön szíve is megszakadna egy férfi miatt?

— Miért kérde ezt, tábornok ur? Azt hiszi, hogy én nem tudnék úgy szeretni, mint más leány?

— Ön olyan, mint a csábítóan kacagó, hideg szívű Undine!

— De uram tudja meg, hogy Undine is életre kelt és szeretett; de azt tanácslom, hogy ne sértegesse Undinet, mert veszélybe kerülhet.

(Folyt. köv.)

A mérnöki hivatal szervezése.
A városi szervezeti szabályzat módosításával megbízott küldöttség egyik albizottsága, melyre a mérnöki hivatal szervezett módosítására vonatkozó javaslat tevésével bízott meg, tegnapi dr. Kola János kir. tanácsos elnökele alatt ülést tartott, a melyen elhatározta az albizottság, hogy mielőtt a javaslat kidolgozásához kezdene, sürögösen beszerzi több magyarországi és külföldi város szervezeti szabályzatát. E végből rövid uton megkeresi Budapest, Eger, Bécs, Linz, Grác, Brünn, Manheim, Rajnai-Frankfurt, Badenbáden, Zürich városok tanácsait, hogy az ottani városi mérnöki hivatalok szervezeti szabályzatát küldjék meg. — Jelen voltak az ülésen Dr. Kola János, mint elnök, Balkányi Miklós, Zádor Lajos, Berger Jenő és Stahl Géza.

Gyászjelentés. Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk feledhetlen jó anyánk, nagyanyánk és szép nagyanyánk özv. polgár Balogh Péter né szül. Pongor Sára asszonynak folyó hó 2-án. d. u. 1/4 óra körül életeinek 89-ik. özevegésének 36-ik évében 8 napig tartó végegyengülésben történt csendes elhunytát. Drága halottunk földi részei folyó hó 4-ikén d. u. 2 óra körül fognak, Miklós-utca, 1930. számú házuktól, az ev. ref. kistemplomban tartandó isteni tisztelet után a várad-utcai sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességetekre az elhunytak rokonait és ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debreczenben, 1894. január 3. Gyermekei: Polgár Balogh Péter nevével Némethi Eszterrel és gyermekével; Polgár Balogh István, nevével Kádár Juliánával és gyermekével; Balogh Erzsébet, férjével polg. Harsányi János-sal és gyermekével. Végül több tartott gyermeke és azok unokái.

Színház. Tegnap este szép számú közönség előtt az „Ingenyilöké” népszínmű került színre K. Kopácsy Juliskával. A vendégművésznőnek (Kis Sára) méltó partnere volt Ferenczi József (Jani), ki különösen jó kedvelő játszott ez esten s a duetti énekrészekkel nagy hatást keltett. Tiszta német komcsarásban művészi alakítást mutatott be. A r d a i l d a szokott bensőséggel játszotta szerepét, nyílt színen is tapsot aratott. L o c s a r e k n é mint rendezes, kitűnő volt. T a p o l c z a i karrikturája után is többször felhangzott a tapsvihar. A „Csengő érc” dalkör tagjait józsi alakításban adták: Krémer, Püspöki, Andorfi és Palóczy Sikerült hordárkarrikturát mutatott be P e t e r d i. Az előadás összességében rendezés kifogástalan. Ma a „Suhancz” kerül színre K. Kopácsy Juliskával.

Jókai összes műveire — Csáthy Ferencz és társa ivén — Debreczenből újabban előfizetett Dr. Wolafkai a Nándor prépost-plebános, ki Jókai művei közül különösen az „Egy a z i s t e n e z. regényt kedveli.

Fagyos idő. Az új esztendő meghozta a telet. Hóval, majd hideg fagygyal köszöntött be. Január nem maradt hűlten önmagához most sem; hatalmasan kimutatja méregfogyait. A zord időt annál nehezebben tudjuk elviselni, mert az ősz és tél-kezdet enyhe levegővel kényeztetett el bennünket. Most tehát, a fagyos északi szélben, annál inkább didergünk. Ablakainkra gyönyörű jégvirágokat rajzolt a tél szeszélye, oly pompás virágokat, hogy festő nem lenne képes ezeket utánozni. Az új esztendő, melyhez annyi szép reményt fűzünk, Halifax hiveinek is meghozta az örömet: megnyit a jégpálya s javában folyik a korcsolyázás, — a legtestesebb szórakozások egyike.

A koreai trónörökös hávéme. Korea Seul városából írják, hogy a 9. koreai hónap 10 napján az egész Korea királyságban tilos a házasság. Oka ennek a tilalomnak az, hogy ezen a napon fogják kiválasztani azokat a leányokat, akik a koreai trónörökös háremébe fognak kerülni. A legszebb leányokra a trónörökösnek előjoga van, és míg ő nem választott, nem választhat senkiesem az egész királyságban.

A szabálytalan sapka. A Nagyvárad Hirlap-ban olvassuk a következőket: A nyugalomba vonult Holub helyére kinevezett új dandárparancsnok, Scotti báró, ki Nagyvárad társadalmában már évekket ezelőtt mint ott állomásozott tiszt volt ismeretes, a napokban szemlélt tartott a legénység felett. Szemle közben észrevette, hogy egyik tiszthelyettes sapkájá kiválik a többi közül, talán tisztosabb, de kevésbé katonás. Katonánál első a fejelem, a fősrifit. A főtiszt a szabályellenes sapka tulajdonosát kiszólította a sorból, — a századosnak pedig meghagyta, hogy a legénységet vezényelve szembe vele. Mindenki kíváncsi volt, mi történt. A dandárparancsnok utasításából elhangzott a százados vezényszava:

Czélpont a tiszthelyettes fősrifit ellenes sapkájának a gombja; tűz!

A század fejeveinek ravaszai nagyot csattantak és — a büntetés végre vott hajtv. A bakák egész napon at arról az esetről beszéltek és kiki igyekezett az extra-sapkákat eldugni, mert — hátha egyszer töltve találunk lenni azok a puskák!

Jókai-érem. Lőfkovits Arthur helybeli ékszerész igen szép érmekek készített a Jókai jubileumára. Aranyba foglalva, drága kövekkel körülvéve látható a medaillon-altku éremben a Jókai arcképe. — A drága köves példányoknak az ára is drága (a legszebb 50 forint), de kaphatók ezen érmekek — olcsóbb kiadásban — igen jutányos áron is.

Az orsz. tanszerkiállítás előkészítő bizottsága önképző osztályának t. tagjait holnap (későtörtökön) d. u. 4 órakor a ker. akadémiá tanácstermében tartandó ülésre van szerencsém meghívni. Debreczen, 1894. jan. 3. E ö t v ö s K. Lajos.

Polgári házasság és coelibátus. Mulatságos történet esett meg Dunakeszen. Révész István odaváló plébános egyike a vidék legkedveltebb papjainak. Fiatal is, eszes is, nem csoda, ha minden előkelő házban szívesen látják és nem tagadnak meg tőle apró szívességeket. Nemrég aláírásokat gyűjtött a polgári házasság ellen. Mindenki aláírta, a kit megszólított, csak egy K. F. nevű kisasszony kötötte meg magát.

— En csak abban az esetben írom alá az ívét, ha ön is aláír nekem valamit.
— Ugyan mit? kérdé a plébános.
— Azt egyelőre titokban tartom.

A pap azt hitte, hogy valami jótékony adakozásról van szó.

— Isten neki — mondá — tudom, hogy a kisasszonynak jó a szíve.

Karácsony napján a kisasszony bement a plébániára, hogy a plébános ígéretének a beváltására szólítsa fel. A pap azonnal felajánlotta a tárczáját.

— Köszönöm plébános ur — szolt nevéden a leányka, — nem pénzt kérek ám, hanem csak aláírást. En most a tisztelendő urnak gyűjtöm a jövő évi meglepetést.
— No ez igazán szép öntől; és miből áll ez a meglepetés?

— Kérvenyt akarok benyújtani a pápához, hogy törölje el a coelibátust.

— Tableau! Természetes, hogy sem a kisasszony, sem a pap nem irtak alá egymásnak semmit.

Halálozások. Városunk kül- és belterületén az elmúlt héten decz. 24-től decz. 30-ig a következő halálozások történtek: Tóth János 8 é. ref. hagymáz; Domján? ref. halvaszületett; özv. Papp Jánosné 65 é. ref. alképlet; özv. Pataki János 68 é. ref. szervi szívbj; Csöreg József 4 hón. ref. bányahimlő; özv. Szűcs János 80 é. ref. öngyilkosság; Halupka? 1 óra velesz. gyeng.; Vitrián? r. kath. halvasz.; Szabó Mária 17 é. ref. veselő; Tar Juliánna fia Dániel 1 és 3 hó. agylob; Gyűgyei József 60 é. ref. agyagyulás; Lipták Erzsébet leánya Jolán 4 hó. r. kath. göröcsök; Orsi Sándor 2 hó. ref. tüdővész; Guthán? r. kath. halvasz.; Györfi József 66 é. ref. agyszélhűdés; Janovszky Mihály 3 hó. g. kath. höghurut; Galamb Róza fia Dénes 3 é. roncsoló toroklob; Bayer Margit 7 hó. ág. ev. tüdőhurut; Farkas János 52 é. ref. tüdővész; özv. Füzési Sára 68 é. ref. agyszélhűdés; Vég József 9 napos r. kath. velesz. gyeng.; Nagy Julcsa fia Mihály 1 hetes, ref. velesz. gyeng.; Brüder? izr. halvasz.; Kerek Zsuzsanna 37 é. ref. veselő; Berke Sándor 36 é. ref. agyszélhűdés; özv. Sági Julia 10 é. ref. tüdővész; Berger József 33 é. izr. tüdővész; Handekovits Anna 3 é. r. k. diftéria; Orbeiszi Imre 4 uapos, ref. velesz. gyeng.; Nagy Bálint 78 é. ref. végegyeng.; Koroknai Imre 6 hó. ref. bélhurut; Szabó Mária 2 hetes, ref. bélhurut; David? ref. halvasz.

Óvoda megnyitás. Az ispotályi óvoda — mint bennünket értesítenek — hétfőn, azaz f. hó 8-án ismét megnyílik.

Nyilvános nyugtázás a debreczeni róm. kath. elemi iskolák szegény tanulóinak felruházására begyűlt kegyes adományokról. 40—40 krt.: Krazceghy Ilona, Stern Izidor, Katz Herman, N. N., Lipman, H. Edéné, Tóth Emil, Szabó Lajoska, P. J., egy ismeretlen, Emerich Arnold, N. N., Kovács Antal, Garra, Vaszil Mihály, valaki, Sechoff Julia, N. N., Goldstein M., Schäringer Gizella, Purnyi Elza, ifj. Engeszer József, legkisebb Molnár Ferike, I. M., Tamaskovits Samuel, Linejecky Janosné, L. A., M. B., Szarukán Sándor, Lamprecht Frigyesné, Turacz Károly, Spieghelhalter Laura, Tóth Emil, Bartók Margit.

30—30 krt.: Bartók János, Mikola Józsefné, T. F. Schindler Viktor, Riedl Béla, Tóth Anna, Tóth Irma, Pogány Károly, Baum Ferencz, Lechner Károly, Kanizsai Béláné, Harangi Sándor, Balassa Károly, Keszler Jakab, Keszler Jakabné, Rankay György, Hrabovszky Emil, Vilmos Lajosné, Piros Anna, Kovács Gyuláné, Tóth Sándor, Szabó M. Kernáts Gyula, Gonda Lajos, Kereszty Géza, N. N., O. J., Riesz Lipót, Lovassy K. Antal, Schultze Viktor, Hanke Emma, Freudenfeld Rudolf, Papoely Róza, T. E., Fülel József, Szabó Margit, Kovács Ilonka, Hutiray Eta, Tóth Györgyné, Vida Matyásné, Kaschó Tamás, Dörre Ferencz, Paczelt Anna, Zaiorszky, Róth Jacaby, Gereby F. N. N., Bornyás József, Fricsné, B. E., B. S., Szirmai, Budav Gyula, Molnárné, Molnár Anna, Tatz Anna, Tatz Mariska, Pető Jolán, Freudenfeld Luiza, Kenezey Luizika, Derekassy Janka, Nemő kapitány, egy kalvinista, Dologh Margit, X. Y., Moldoványiné, Kronauer Anna, Dömök Irén, Helmer Antalné, Orosz Malvin, ifj. Nagy Károly (33 kr.), Errovits Gyuláné, Ágotha Ilona, dr. Kepes Géza, Gaál N., Pásztor Ilona, Némethy Juliánna, Szabó Anikó, Szabó Nándorka, Tóth Anna, Tóth Irma, Zecsovics Ferencz, Nagy Lajos, Budaházy Olga, N. N., Fodor, K. J., Bartók Ferencz, Bartók Izabella, dr. Kerekesné, Schvarcz M. L., Odancsik István, H. Kiss István, Balassa Károly, Füvessy Mária, Sinay Ida, Mo'nárné Weidner Gusztávné, egy kis leányka, Japhen Jenőné, Zánt Mariska, Kaczel Iren, Trnka Margit.

25—25 krt.: Maczinszky Elek, Miskolczy Nándorné, Miskolczy, Matlaszkovszky Anna, David Matild, David Jolán, Klemm Lajos, Danilovits Pal, Danilovits Teréz, Danilovits János.

(Folyt. köv.)

Irodalom és művészet.

Jókai és a gyermekek. Pósa bácsi gyermek lapjának Az én Ujságomnak kis olvasói egy gyönyörű albummal kedveskednek Jókai Mórnak jubileuma alkalmából, a ki nekik annyi szép elbeszélést, bűbajos mesét írt Az én Ujságomba. Ebből az albumból több mint ezer aranyos gyermekre fog mosolyogni a koszorus költőre. Jókai, a ki Az én Ujságomból megtudta a gyermekeknek ezt a gyöngéd figyelmét, nagyon örül ennek az aranyos megemlékezésnek és viszonzásul Az én Ujságomnak egy hosszabb mulattató elbeszélést küldött, mely a mostan megjelent első számban A medvek országában cím alatt kezdődik. Ezenfelül legújabb és legjobb arcképet is megküldte sajátkezü aláírásával, mely így szolt: Jókai bácsi »Az én Ujságom olvasóinak«. A nagy mesemondónak ezt a sajátkezü aláírásával ellátott fénynyomatu arcképet Az én Ujságom minden olvasója megkapja a második számbhoz külön mellékletül.

Tallózás.

— A hétről. —

(Beköszöntő. — Uj-év. — Jég. — stb.)

Uj-esztendő. Sok mindenféle meglepetést hozott. Nehol, hol éppen nem várták, egy idei piczi aranyos babát, a hol meg várták, ott elhozta a vő nyakára az anyóst, az adós nyakára a hitelezőt, az önök nyakára meg — a szerkesztő ur kegyességéből, ha ugyan nem a papirkosár feneké lesz siri hazám, e n g e m. Köszönik szépen!

Uj esztendő! Oh igen, de én fájdalommal gondolok reá. És Kisfaludy nyomán javított kiadásban mondom: Zsebeli jölletünk nagy temetője, ujév. Ah igen, akár egy esztendeig megérik zsebeim a nagy deficitet.

Ilyenkor tűnik ki, — mennyi a jó ismerős.

Először is a more. Bekopogtat: — Azs Isten áldja meg az urfit, emlíkszik arra a gyönyörűségecs nótakra, miket huztam. Boldog estendőt kívánok.

— Adjon neked is az isten, more!
— Az ad, hanem azs urfi is adjon egy kis boraváló.

Vagy kérem, mit vétettem én a keményseprő czéh derek tagjainak? Soha semmit? Vagy talán hazulajdonos vagyok? Oh, sajnos, nem. S íme mégis belép két korom fekete uriember s bár lehető hidegen fogadom, ők lehetőleg melegen gratulálnak, de a csekély boraválóra mérsékelt bensőséggel mondják el a bus akkord gyanánt visszahangzó isten-hozzadót!

Menekülök, ez a sok kiadás kenyserített arra, hogy beadjam derakam. kimenjek a jégre. Pedig elvem nem menni. Mert hát kérem nem eléggé vittek engem már a nélküli is jégre? Teszem, mikor angyali Muki pajtásomnak irogattam alá véghetetlen örömmel a váltókat s most én vagyok a szőszban.

Hallom, a mint egy kedves kis kóristanó boldogan selypiti:

— En édes Istenkém, be jó, hogy jég van, lehet kocsolóznai, nem fognak csodálkozni, ha e l b u k u n k.

De nem debreczeni volt az illető.

Isten mentsen a duellumozó uraktól!
Apaga satanas!

Ezekről jut eszembe a színház.

A közönség már elégedetlenkedett, míg nem Tiszay eleget tett szíve vágyának s primadonnának az aranyos K. Kopácsy Juliska.

Könnýü annak a Karczagnak hangulatos szerelemtől illatozó novellákat írni.

Ha nekem ilyen kedves feleségem volna, örömet írnék hosszaságban a Rocambol rémregényeket megszegyentítő ter edelmű törtóriákat.

Könyv. Lap. Ebben egyébként van untig részünk. Két új lap is indult meg egyszerre. Mindegyik hézagpótló, csak azokat a hézagokat óhajtanám látni, melyeket ezek kitöltötenek. Egyébként a „Debreczeni Lapok”-ról dicséretes dolgot is hallottam.

A „Bika”-ban egy nemesszívű városatya felkiált:

— Pompás, ez a „Debreczeni Lapok”, egy fajtából több van benne, mint az összes többibe, ügyes lap ez másként.

— Mi az, mi az, kérdik tőle nagy kíváncsian?

— Tele van s a j t ó h i b á v a l.

Egy pápaszemés öreg ur megjegyzi:

— Teringgettél, az e g é s z e g y s a j t ó h i b a. De hiszen, bocássunk meg az öregnek, nem m i n d é g l ó az bakot.

Egyébként a lapok már annyit mindent ígérnek s oly gomba módra szaporodnak, hogy nem fogjuk csodálhatni, ha egy napon még az

előfizetési pénzt is visszaküldik, hálából hogy olvassák.

„A Honvéd”-nek pedig büszkének kellene lenni, a magyar honvéd nem ígér, csak ad. **Kronikáiró.**

Különfélék.

Az amsterdani kód. Hollandiából érkező táviratok szerint, az egész országra napok óta olyan sürű kód borul, hogy napközben is lámpát égetnek minden városban. — Amsterdamban a kód miatt körülbelül nyolcvan ember esett a tengerbe és csatornákba. Közülök 20 ember megfuladt. Több száz ember nyomtalanul eltűnt.

Több száz millió hiány. Chikagóban, a városi kasszában arra a kellemetlen felfedezésre jutottak, hogy a pénztári vagyon — 3 millió deficit. Nagyon alapos a gyanu, hogy valamelyik pénztáros hűtlennül kezelte a pénzeket, és hogy a hiány, a mely csak később lesz pontosan ismeretes, még sokkal nagyobb. Most kezdik keresni a szikkasztót.

A cseh helytartó inzultálása.

Gróf Thunról, a cseh helytartóról mi is megírtuk, hogy többi időben, mióta több fenyegető levelet kapott, nem igen mozdul ki a lakásából s nem igen jelent meg a nyilvános helyeken, a mikor pedig csak szeret ejtheti Bécsbe megy és ott tölti idejét, mert ott teljes biztonságban érzi magát. Gróf Thun megpróbálta végét szakítani visszavonult életének és a napokban elment a prágai cseh nemzeti színházba. A helytartó zavartalanul nézte végig az előadást, de annál nagyobb inzultus esett rajta, mikor a színház el akarta hagyni. A színház foyerjében, melyen gróf Thun áthaladt, egy férfiből és hölgyekből álló társaság állott a kik meglátva a helytartót: Kém! Áru!ó! és egyéb gyalázó szavakat kiáltottak feleje. Gróf Thun sietve távozott a foyer-ból, a színház előtt várakozó kocsiába ült és haza hajtatott. A renjőrség meg akarta indítani a vizsgálatot, de a helytartó kívánságára ez abban maradt. A dolgot különben titkolják.

A kolera Pétervarott. Egy pétervári távirat jelenti hogy több iskolában és nevelőintézetben kiütött a kolera. A kievi leánynevelő intézet növendékeit a fenyegető járvány miatt eltávolították az intézetből.

Legujabb.

Kormányválság Szerbiában. — Belgrád, jan. 2. Beavatott forrásból vett értesülések szerint a kormány lemondott, — és a király N i k o l a j e v i c s S z v e t o m i r t b i z t a meg az új kormány megalakításával. A Gruies kabinet lemondásának állítólag az a közvetlen oka, hogy a király egy sabácsi küldöttség panaszra következtében erőlyesen követelte az elboacsátását a bepanaszolt rendőrtisztviselőknék, kik a közösi választások alkalmával a haladópartii jelöltek ellen minden eszközt felhasználtak, s a radikálisok és haladó partiak közti véres összeütközést nem akarták, vagy nem bírták megakadályozni. Az új kormányban hir szerint Milovanovits Koka lesz a hadügyminiszter. Garasanit is meghívták, de ő azt felelte, hogy egyelőre hagyják ki a kombinációból. Nikolajevics mérsékelt radikális, majdnem semleges.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Csütörtökön, jan. 4-én, **K Kopácsy Juliska** főléptével:

Bőregér.

— Strauss operettje. —

Pénteken, jan. 5-én, **Jókai Mór** 50 éves írói jubileuma alkalmából, diszleadásul, bérletszünetben, rendes helyárakkal:

Apotheozis és Gazdag szegények.

Énekes színmű. Irta: **Jókai Mór.** Szombatban, jan. 6-án, Jókai jubileuma alkalmából:

ARANY EMBER.

— Jókai dramatizált regénye. — Vasárnap, jan. 7-én:

Zsuzsika.

— Lukácsi népszínműve. (Ujdonság.)

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése. december 30.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Öreg nehéz (páronkint —400 kigrón felüli súlyban) 46¹/₂—46¹/₂. — 2. Öreg közép (páronként 300—400 kigr. súlyban) 46.—46¹/₂. — 3. Fialtal nehéz (páronkint 320 kigrón felüli súlyban) 47¹/₂—47. — 4. Fialtal közép (páronkint 251—320 kigr. súlyban) 47¹/₂—48. — 5. Fialtal könnýü (páronkint 250 kigrón terjedő súlyban) 47.50 — 48. — II. Magyar szedett: . Nehéz (páronkint 280 kigrón felüli súlyban) 45.50—46.50 7. Közép (páronkint 220—280 kigr. súlyban) 45.50—46¹/₂. 8. Könnýü (páronként 220 kigrig terjedő súlyban) 46.—47. — III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronkint 320 kigrón felüli súlyban) 45.—46. — 10. Közép (páronkint 250—320 kigr. súlyban) 45.—46. — 11. Könnýü (páronkint 220 kigrig terjedő súlyban) 43 — 44. — Sertés létszám: decz. 28-ik napján volt készlet 125,951 darab. A hizott sertés üzletirányzata: vált. — decz. 28-ik napján felhajtatott 1566 drb decz. 28-án elszállított 3036 db, decz. 29-án maradt készletben 125,097 db.

Főszírkészítő: Szinay Gyula.

Feladó szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**

Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**

(Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

KARDOS LÁSZLÓNÁL
KOSSUTH-UTCZA.

Ágy és asztal terítők

Ajándék disztárgyak.

**POMPÁS
KÁVÉS TERITÉKEK.**
(7) III.

Szives tudomásul!

A közelgő farsangra nagy választékban érkeztek raktárra:

**Báli szövetek,
szines selymek,**
Francia Voile-ok,
Atlas, Satin és Batistok,
továbbá

legyezők, virágok, csipkék,
Báli belépők,
melyeket igen olcsón árúsítunk el.

SZABÓ LAJOS FIAI

DEBRECZEN RÓZSATÉR.
Mintákat kívánatra készséggel küldünk. (5.)

Máriaczei **gyomorcsseppek**

kiválóan előnyös hatású, felülmulthatatlan s általában ismert házi- és népszerű a gyomor mindenféle betegségében.

Schutzmarke.
L. Arany

Számos betegség ellen kiváló hatású így: étvágytalanság, gyomorgyengeség, felfúvódás, rossz lehellet, savanyú felbőgés, köhögés, undor és hányás, túlságos nyalkásodás, sárgaság, szóval a gyomor bármely betegségére lehet következtetni.
De a fejfájás — ha a gyomortól ered — a gyomor túlterhelése étellel vagy itallal, giliszta, lép, máj s a anyeres bántalmaknál, mint ki-próbált segélyeszköz használtatik.
A fenn felszert betegségekben a Mária-czei gyomorcsseppek sok éveken át a legjobb sikerrel használtottak, mit a száakra menő bizonyítványok igazolnak. Ara üvegenként használati utasítással 40 krajczár. Kettős üveg 70 kr. Központi szétküldés **BRÁDY KÁROLY** gyógyszerészre, Kremsierben (Morvaország). Kérjék a védjegyre és az aláírásra ügyelni. Csak az oly csseppek kell elvenni, mint valódiakat, melyeknek csomagja egy zöld vonalal a valódiság bizonyosságát szavak vannak felírva. Ugyanaz a vonal aláírásommal is el van látva. Valódi MARIACZEI GYOMORCSEPPEK kaphatók:
Debreczenben: Mihály István, Dr. Rotschnek Emil, Tamássy Béla, Tóth Béla és Balázs Ödön; Ér-Mihályfalván: Mátray István; Diószegen: Vaday Ignác, Hadhazón: Farkas Ödön, Hosszu-Palyiban: Sároossy Imre, — Kabán: Horváth Kálmán gyógyszerész uraknál.

TIROLI-LODEN

ELSŐ BESZERZÉSI FORRÁS

BAUR RUDOLF

Különlegességi üzletében **INSBRUCKBAN** (Tírol) Rudolfstrasse 4. sz. a.

Kész haveloch-ok, joppkák, stb. vízmentes téli öltönyök.

Turista felszerelések nagy választékban.

TIROLI HÖLGY LÓDEN-ből méterenkint is elárúsítva.

538. Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

COGNAC
Czuba-Durozier & Co.

francia cognacgyár

PROMONTOR.

Vezérigynökség

Ruda és Blochmann Budapest és Bécs.

Mindenhol kapható.

HOTOPERNÓ

agyagipar mérnök

Budapest, V., Váci-ut 70. sz.

Guthjühr és Müller gépgyára, és

Berlin, W., Kurfürstenstrasse 122. szám alatt.

a legelőnyösebb

Német birodalmi szabadalom 67,329 és 70,555

szárító-berendezés osztrák magyar 12,699 szabadalom. 32,038.

téglák, cserepek, vakolatteglák, mindennemű agyagárak és csemmentkővek részére stb. igen előnyös a mi szállító készülékünket egybekötve, a téglának a prés alól közvetlen a szárítóba szállítására

Uj telep részére tervek.
GÉPBERENDEZÉSEK kiválókép saját legújabb szerkezetű téglagépekhez, a legnagyobb munkaképességgel és legszilárdabb szerkezetben. HENGERTÁPOLÓ KÉSZÜLÉK a zsiros és frissen ástott anyag részére, melyet a henger befogadni nem akar.

505. a) **ISZAPOLÓ TELEPEK.**

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FŐTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben)

teljesen ujonan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:

takarékpénztári, kereskedelmi

ügyvédi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:

Gyászjelentéseket, báli- és lakodalmi meghívókat.

**ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TÁNCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.**

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések **ERDÉLYI ISTVÁN** nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomtat, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Hirdetések a „DEBRECZEN” czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,
bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,
MINDENMÉ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

POLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos árakon.

Bírósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Előfizetési ára
helyben, vagy postán k...
Egész évre... 10
Félévre... 5
Negyedévre... 2
Egy óra... 1
Egyes szám 4
lap azellemi részét illető...
emény a szerkesztőségbe (F...
bérmentve küldendő)

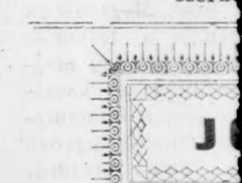
Előfizethető hely
Telegr. K. Lajos könyvtár...
és a kiadóhivatalban (F...
alatt)

Felhívás

A »DEBRECZEN»
szonhatod...
fizetést nyitunk...
fizetőinket 10 f...
tására, valami...
fizetési, vagy h...
lékban vannak,
egyenlítésé

A »DEBRECZEN»
Egy évre 20
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egy óra 2

Netaláni tév...
kérjük a vidéki...
fizetéseiket egy...
veskedjenek bek...
kiadó-hivatalának

(K. B.) Magy...
költőjét ünnepl...
akit ünnepelnek,
nepel. A magyar...
szorult rakja le...
pedig — szemé...
-rebeli: még sem...
életemben megk...
A magyar...
ratlan lapja ma...
Nem történt mé...
iránt ennyi elis...
a magyar nemz...
töket és íroka...
csülni, azoknak...
deznak, — dicsb...
emlékükre szob...
alább társulato

A „DEBRECZEN”

HEJ
Hej puszt...
Bárcsak...
Vagy ha...
En a sz...
En lenn...
Széles na...
Ur par...
Virágnak...
Még hagy...
Nekem v...
Még hagy...
Nekem da...
Minden k...
Vetnék t...
Ekkép...
A hivatal...
Te meg, e...
Te lenn...
Kis házt...
Két kor...
Mig én o...
Te meg...
Édes ur...
Lakomár...
Közönség...
Édes-ma...
Tudom, a...
Sohsem e...
Patyolat...
A terített...
Ó felség...
Bérbetn...